

Decàleg per a una preocupació sensata

L'augment de la pobresa entre infants i adolescents a Catalunya arriba fins al 26.4%. Jaume Funes ens parla dels criteris que haurien de regir l'acció pública en aquest camp.

JAUME FUNES
Psicòleg i educador

Pitjor que patir privacions en plena infantesa és rebre una atenció benèfica, preventiva, protectora, que nega la pròpia condició infantil. Ni valen els discursos sobre els hipotètics problemes futurs, ni serveixen lectures compassives. Per això, per ocupar-se de la infància que els adults empobrim, suggereixo respectar el següents criteris:

1. No es tracta de fer justícia, sinó de no cometre una il·legalitat. Empobrir és vulnerar drets. Atendre és restaurar-los. No és legal cap limitació dels seus drets com a infants a unes condicions dignes de vida.
2. Ocupar-se de la infància mai no és secundari. Sempre és abans que fer qualsevol "carretera".
3. No existeixen infàncies "d'aquí" i infàncies "nouvingudes". Tots i totes són infants catalans. L'origen o la condició legal dels pares no pot modificar cap dels seus drets.
4. Ocupar-se de la infància en condicions de pobresa és construir i garantir oportunitats educatives, perquè tinguin present i perquè puguin imaginar un futur.
5. Un dels principals drets de tot infant és el dret a importar a algú. Ocupar-se dels qui viuen en

llars pobres és començar per fer possible que tinguin temps de mare, de pare.

6. No es pot protegir separant, oferir un espai residencial fora de casa perquè no sabem com ajudar una mare a ocupar-se dels fills.
7. Sovint, les situacions de pobresa creen a les llars climes educatius empobrits o de tensió. Ocupar-se és complementar, compensar, possibilitar altres espais educatius de joc i de relació.
8. L'educació 0-3 no és una opció sinó una resposta (que ha de ser diversa) a les necessitats de les infàncies, especialment les empobrides.
9. Els i les adolescents existeixen. Descobreixen la pobresa en una societat de consum. Convé ocupar-se d'ells i elles sense recorre al sistema penal quan apareixen les tensions socials.
10. El mínim que pot fer qualsevol administració que vol ocupar-se de la pobresa és tenir una radiografia dinàmica de les infàncies del seu territori, dels seus barris. Conèixer les condicions vitals i educatives en les que es desenvolupa la seva existència.

No estaria de més recordar que els infants no són objectes a protegir sinó subjectes actius de drets i que, si tinguessin al seu abast els mecanismes adients, podrien reclamar davant les administracions i els tribunals els seus drets vulnerats. Tanmateix, no ens molestem ni a escoltar què senten i diuen ■

Què ha fet ICV

Iniciativa per Catalunya Verds no ha deixat d'exigir al Govern de Catalunya que ha d'abordar urgentment i com a màxima prioritat de govern la pobresa i les necessitats socials de la població, i que ho ha de fer buscant i reforçant la col·laboració amb el món local, que està afrontant, gairebé en solitari, la lluita per la cohesió i contra l'exclusió que causen les retallades i impagaments, tant de l'Estat com de la Generalitat (Dependència, RMI,...). Si no fos pels Ajuntaments i els i les professionals dels serveis socials, la situació encara seria més dramàtica.

Aquestes són algunes de les iniciatives presentades al Parlament:

- Hem presentat una Proposició de Llei de creació de la Renda Garantida de Ciutadania, en la línia de la ILP impulsada.

- Presentació d'una Proposició de Llei del Mínim Vital Garantit, per garantir que totes les persones tinguin les necessitats bàsiques cobertes per a una vida digna: alimentació, ingressos mínims, habitatge i subministraments principals, dirigida a persones sense ingressos estables que es trobin en situació de risc de pobresa o exclusió social.
- Carta dirigida a Artur Mas perquè garanteixi els tres àpats dels infants.
- Moció, amb una bateria de propostes per garantir la convenient alimentació dels infants durant el temps escolar i les vacances.
- Exigir que al futur Pacte per a la Infància hi hagi compromisos concrets, memòria econòmica i calendari ■

Editorial

Oportunitats i amenaces

Un missatge destacat va sorgir de la darrena Assemblea Nacional d'ICV: la voluntat d'impulsar la confluència de l'esquerra política i social, per construir una alternativa a la dreta.

Les darreres enquestes posen de manifest que l'espai polític català està en mutació. Hi ha raons per aspirar a una fi de règim, la del bipartidisme, la de la vella política, la de l'hegemonia conservadora. I això obre una oportunitat per a l'esquerra.

D'una banda, tant CiU a Catalunya com el PP a Espanya es troben en un declivi permanent. La seva fidelitat a la política de retallades els passa factura, i la multiplicació i gravetat dels casos de corrupció els acaben d'enfonsar. D'altra banda, també hi ha una esquerra que baixa. La socialdemocràcia està pagant l'assumpció de moltes mesures de la dreta, així com la manca de renovació i obertura.

Així mateix, contribueix a generar expectatives l'àmplia mobilització social, del 15M fins a l'11S, les vagues generals, les mareas i les manifestacions contra les retallades. Aquest activisme és un nou actor de primer ordre. Hi ha molta energia, que cal vehicular també políticament.

Ara bé, no només hi ha oportunitats: també hi ha amenaces. Per exemple, el messianisme, l'actitud salvadora d'aquells qui no vénen a confluïr sinó a substituir o a demanar la subordinació de la resta. O el sectarisme dels qui volen mantenir les quotes de poder per damunt de tot, confiant absurdament en què el terrabastall és passatger; en què, quan passi la crisi, tot tornarà a la normalitat. I en tercer lloc, la complaença o el conformisme amb créixer, tot i que la influència final sigui igualment irrelevant.

En definitiva, la situació és propícia; però qui cregui que tot caurà pel seu propi pes, està equivocat. Les enquestes només poden satisfer els qui aspirin a succeir a CiU, PP o PSOE, no pas als qui aspirin a construir alguna cosa nova. No hi ha prou amb què el sistema s'ensorri; cal oferir una alternativa que, com ens apunta en aquest número el mestre Fontana, generi conscienciament, compromís i il·lusió pel canvi.

Per fer-ho realitat, caldrà sumar forces. Hem de trencar fronteres i superar el sostre tradicional de l'esquerra alternativa, i per a això cal buscar la confluència amb tota la gent que està implicada en aquest mateix sentit en altres espais.

ICV és només un instrument, però és un instrument vàlid i cada dia més fort. El que cal ara és construir un instrument millor, amb molts altres (persones, organitzacions, moviments d'esquerra). Una bona oportunitat comporta també una gran responsabilitat ■

Crèdits

ANY 22 - NÚM. 202 - JULIOL 2013

DIRECTOR: Sergi de Maya

CONSELL DE REDACCIÓ: Amèlia Bautista, Clara Bosch, Júlia Brosa, David Cester, Aritz Cirbián, Jesús Hernández, Gabi Losada, Arnau Martí, Rosa Mateu, Susi Montón, Roger Morales, Josep Puigdemolles, Marta Ribas, Xavier Riu, Delfina Rossi, Jaume Rovira i Gerard Sentis.

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO:

Jaume Funes, Xavier Riu, Cristina Bigordà, Jordi Guillot, Joan Vallvé, Joan Herrera, Raül Romeva i Marta Verdejo.

nous
horitzons
fundació

CORRECCIONS: Àngels Manent i Mercè Canals

MAQUETACIÓ: Enrique Esteve DISSENY: Eva Marin

FOTOS: Enrique Esteve i Departament de Comunicació d'ICV

REDACCIÓ: Passatge del Rellogue, 3 08002 Barcelona

TEL.: 93 301 06 12

CORREU ELECTRÒNIC: treball@iniciativa.cat

WEB: <http://www.iniciativa.cat>

IMPRESSIÓ: Rotimprès

DIPÒSIT LEGAL: B-36406-1991

EDITA: Fundació Nous Horitzons (NIF: G-60193331)

Treball no es responsabilitza necessàriament de les opinions que expressen els articles signats

Els continguts d'aquesta publicació, mentre no s'expressi el contrari, estan subjectes a una llicència Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autoria i la titularitat dels drets (autor o autora i revista Treball) i no se'n faci un ús comercial. Si transformeu aquesta obra per generar una nova obra derivada, heu de distribuir-la amb una llicència igual a la que regula l'obra original. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/legalcode.ca>